

РЕШЕНИЕ

№ 42390

гр. София, 17.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 26.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Милен Ютеров, като разгледа дело номер **1920** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 3 Административнопроцесуалния кодекс вр. с чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, при евентуалност чл. 2в, ал.1, т.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), вр с чл. 4 §3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС).

Образувано е по предявени искове от „СОЛАР ПАРК“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], р-н Т., [улица], ет. 4, офис. 5, представлявано от управителя В. Ц., чрез пълномощника Адвокатско дружество „Г., Т. и Ко.“, преупълномощило процесуалните представители адв. Д. П., член на АК- Б. и адв. И. Ц., член на САК, с адрес за призовки и съобщения: [населено място], [улица], срещу Комисия за енергийно и водно регулиране, БУЛСТАТ:[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], р-н О., [улица], представлявана от И. И. в качеството му на председател, с които, след изменение на иска с определение на съда от 26.11.2025 г. по молбата за изменение на иска /стр. 361 – 365 от делото/ се претендира сумата общо в размер на 98 051.53 лв., главници за периода от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. и мораторни лихви, или при условията на евентуалност сумата от 54 778.71 лева, главници за периода от 01.05.2024 г. до 30.06. 2024 г. и мораторни лихви, както и законната лихва върху главниците от датата на предявяване на иска на 21.02.2025 г. до окончателното плащане, представляващи обезщетение за причинени вреди, вследствие на бездействието на КЕВР да измени размера на премията, която изплаща Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ /ФСЕС/ по сключен Договор за компенсиране с премии № ВЕИ – 431/30.08.2019 г., в сила от 01.10.2019 г.

На основание чл.1, ал.1 ЗОДОВ, във вр. с чл.203 и сл. АПК се претендират следните

суми:

- сумата от 7 995,60 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода от 01. 01. 2024г. - 31.01.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер на 706,55 лв. върху горепосочената главница от 7 995,60 лв. за забава от 01. 07. 2024 г. г. до 21.02.2025 г. ;

- сумата от 11 213,64 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода 01.02.2024г. - 29.02.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер на 990,91 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г. ;

- сумата от 14 951,52 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода 01.03.2024 г. - 31.03.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер на 1321,22 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г.;

- сумата от 17 166,56 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода 01.04.2024 г. - 30.04.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер на 1 516,95 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г.;

- сумата от 17 512,66 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране за периода 01.05.2024 г. - 31.05.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер 1547,54 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г.;

- сумата от 21 250,54 лв. без вкл. ДДС, представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.06.2024 г. - 30.06.2024 г.;

- законна лихва за забава в размер 1 877,84 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г.;

- законната лихва за забава върху главниците за периода от датата на подаване на исковата молба на 21. 02. 2025 г. до датата на окончателно изплащане на дължимите суми.

При условията на евентуалност, на основание чл.2в, ал.1, т. 1 ЗОДОВ, във вр. с чл.203 и сл. АПК, следните суми:

- сумата от 22 840,84 лв., представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.05.2024 г. - 31.05.2024 г.;
 - законна лихва за забава от 2 056,09 лв. върху горепосочената главница за забава от 01.07.2024 г. до 21. 02. 2025 г.;
 - сумата от 27 715,96 лв., представляваща обезщетение за претърпени вреди от бездействие на Комисията за енергийно и водно регулиране да измени премията за периода 01.06.2024 г. - 30.06.2024 г.;
- законна лихва за забава от 2 165,82 лв. върху горепосочената главница за забава от 01. 08. 2024 г. до 21. 02. 2025 г.;
- законната лихва за забава върху главниците за периода от датата на подаване на исковата молба на 21. 02. 2025 г. до датата на окончателно изплащане на дължимите суми.

В исковата молба се посочва, че ако КЕВР беше изпълнил задължението си за изменение на премията, съобразно изменението на прогнозната пазарна цена, то за ФТЕЦ „С. парк”, собственост на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД при прогнозна пазарна цена за 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., в размер на 183.70 лв./МВтч, премията, която е следвало да определи КЕВР и която е щяло да получи „СОЛАР ПАРК“ ЕООД била в размер на 301,90 лв./МВтч. а не 235,33 лв./МВтч (по Решение Ц-13 от 30.06.2023 г. на КЕВР).

Независимо от гореизложеното и наличието на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г., спрямо постигнатата за периода 01.07.2023-31.12.2023г. и прогнозната такава за оставащия срок от периода (01.01.2024г. - 30.06.2024г.) на организиран борсов пазар, КЕВР не е изпълнила законовото си задължение да измени определените премии, в което се изразява бездействието на административния орган.

Ищецът твърди, че отговорността по ЗОДОВ е обективна и обхваща всички имуществени вреди, пряка и непосредствена последица от увреждането. Съгласно практиката на Върховния административен съд, обективизирана в Решение №1742/10.02.2021г. по адм. д. №3570/2020г. по описа на ВАС, III отд. „Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Преки са вредите, които са нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са адекватно следствие от увреждането. “ Посочва, че в съдебната практика безпротиворечиво се приема и че имуществените вреди в тези случаи обхващат както претърпени загуби, така и пропуснати ползи (така напр. решение №15525/24.11.2011г. на ВАС, III отд., решение №14649/03.12.2009г. на ВАС. III отд. и решение №5329/15.04.2011г. на ВАС, III отд.). Негативният ефект върху патримониума на ищеца е пряка последица от бездействието на КЕВР да определи нови премии, считано от 01.01.2024 година. Налице е очевидна и непосредствена причинно-следствена връзка между тях, тъй като, ако КЕВР е изпълнил задължението си да измени определените премии, дължими в полза на

производителите на електрическа енергия от слънчева енергия, то ищецът щял да получава за периода 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. премия в размер на 301,90 лв./МВтч лв./МВтч, а не в размер на 235,33 лв./МВтч., определена с Решение № Ц-13 от 30.06.2023 година.

Размерът на пропуснати ползи се изразява в стойността на осуетеното вследствие на незаконосъобразното бездействие на органа конкретно увеличение на имуществото, което се явява чистият пропуснат приход от реализация на електрическата енергия на ищеца. Вредата на ищеца се изразява в разликата между по-високата премия, която е било задължително да се определи от КЕВР и премията, която ищецът е получил от ФСЕС.

Или с други думи, ако КЕВР е изпълнил законовото си задължение да измени определената премия по Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г., поради настъпилото съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, то „СОЛАР ПАРК“ ЕООД щяло да получи по-висока премия за произведената и продадена на българската независима енергийна борса електрическа енергия.

Гореизложеното сочело, че ищецът търпи имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от незаконосъобразното бездействие на КЕВР, като получава премии за компенсация от ФСЕС в по-нисък размер. Представя писмени бележки. Претендира разноски.

Ответникът КЕВР, в писмен отговор на исковата молба изразява становище за недопустимост и неоснователност на исковите претенции. Оспорва периода, за който ищецът има основание да претендира вреди. Счита, че за КЕВР не е било налице задължение да издаде решение. Представя писмени бележки. Претендира разноски. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение за процесуално представителство на ищеца.

Прокурор Ю. от СГП дава заключение, че исковата претенция е основателна и доказана и следва да се уважи в пълен размер.

Административен Съд С. - град, I отделение, 43 - ти състав, след като взе предвид наведените от страните доводи, изразеното становище на представителя на СГП и се запозна с приетите по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа страна:

Ищецът „СОЛАР ПАРК“ ЕООД притежава фотоволтаична електрическа централа „С. П.“, с инсталирана мощност от 2 МВт, находяща се в [населено място], обл. Л., въведена в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК-07-Л - 26/14.06.2012 г., издадено от зам. началник на РО „НСК“ Л. при РДНСК – Свезозападен район.

На основание на чл. 31, ал. 1 от Закона за енергията от възобновяеми източници („Д.“, Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г.) електрическата енергия от възобновяеми източници се изкупува от обществения доставчик, съответно от крайните снабдители по определената от ДКЕВР (сега КЕВР) преференциална цена, действаща към датата на въвеждане в експлоатация по смисъла на ЗУТ на енергийния обект за производство на електрическа енергия. На основание чл. 31, ал. 2, т. 1 от ЗЕВИ, електрическата енергия от възобновяеми източници по ал. 1 се изкупува въз основа на сключени дългосрочни договори за изкупуване за срок от двадесет години - за електрическата енергия, произведена от слънчева енергия (относимо за процесната ФТЕЦ „С. парк“). Така регламентираното в българското законодателство задължително изкупуване по преференциална цена представяло механизъм за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници по смисъла на Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/110 (О, L 140/16 от 5 юни 2009 г.).

Дългосрочен договор за изкупуване на електрическата енергия от ФТ ЕЦ „С. парк“ е сключен с „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД №294 от 02.07.2012г. за срок от 20 (двадесет) години

при преференциална цена в размер на 485,60 лв./МВтч, определена с Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР. Посоченият договор за изкупуване е прекратен с влизане в сила на договор за компенсиране с премии, а именно от 01.10.2019 г.

Ищецът сключил с ФСЕС Договор за компенсиране с премии № ВЕИ-431 от 30.08.2019 г. („Договорът за премии“), в сила от 01.10.2019 г. (съгласно чл.25 от същия). Срокът на Договора за премии бил до 14.06.2032 г.

Размерът на премията по Договора за премии се определя на основание §34, ал. 2 от ЗИД на ЗЕ, а именно - разлика между определената до влизането в сила на ПЗР към ЗИД на ЗЕ преференциална цена (в случая 485.60 лв./МВтч) и определената прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник (в настоящия случай - слънчева енергия).

За периода 01.07.2023г. - 30.06.2024 г. определената от КЕВР премия, приложима за ФТЕЦ „С. парк“, била в размер на 235,33 лв./МВтч, посочена по т. 2.10 от Решение № Ц-13/30.06.2023 г.

Разпоредбата на чл. 31б, ал. 2 ЗЕ вмениява задължението за Комисията да измени определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

Ищецът счита, че до 13.10.2023 г., когато сочената разпоредба на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ е изменена, за КЕВР била налице възможност да измени определените премии, докато считано от тази дата (13.10.2023г.) при съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия период, КЕВР вече била задължена да приеме решение за промяна в определените премии. Липсата на издаден административен акт в този смисъл, при настъпили законово определени предпоставки, очертавали един от фактическите елементи за ангажиране отговорността на КЕВР по ЗОДОВ, а именно бездействие на органа да предприеме определените в закона действия - в случая да издаде ново решение за изменение на премиите.

До изменението през м. май 2024 г. на Наредбата №1 от 14 март 2017 г. за регулиране на цените на електрическата енергия („НРЦЕЕ“). чл. 40, ал. 2 от този подзаконов нормативен акт е сочил само право на Комисията при необходимост да измени определените премии. Този текст, обаче, считано от изменението на Закона за енергетиката на 13.10.2023 г. до промяната на наредбата на 10.05.2024 г. (ДВ. бр.41 от 10.05.24 г.), според ищеца противоречал на акт от по-висока степен. На основание чл. 15, ал. 3 от Закона за нормативните актове, съдът следвало да приложи по-високия по степен акт - в случая Закона за енергетиката.

За да възникне задължението на КЕВР за определяне на нови премии, то следвало да е налице „съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар“. Съгласно легалната дефиниция на това понятие по смисъла на §1, т. 16а от ДР на НРЦЕЕ, същественото изменение е налице, ако то е в размер над 15 на сто.

Постигнатата пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар за периода 01.07.2023 г. - 31.12.2023 г. и прогнозната такава за оставащия срок от ценовия период, а именно от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г., сравнени с определената прогнозна пазарна цена по Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г., ищецът установил че е налице съществено изменение с над 15 на сто, а именно 26,6 на сто.

Постигнатата пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар за периода 01.07.2023 г. - 31.12.2023 г. била в размер на 192.64 лв./МВтч, прогнозната такава за оставащия срок от ценовия

период, а именно от 01.01.24 г.-30.06.24 г. била в размер на 183,72 лв./МВтч, а именно средната цена е в размер на 188.18 лв./МВтч за базов товар. При прилагане на груповия коефициент за производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия (каквото е и „СОЛАР ПАРК“ ЕООД) от 0,97619, то прогнозната пазарна цена за периода от 01.01.24 г.- 30.06.24 г. за тази група производителите следвало да бъде определена в размер на 183,70 лв./МВтч.

Тъй като ответникът не е изпълнил задължението си за изменение на премията съобразно изменението на прогнозната пазарна цена, то за ФТЕЦ „С. парк“ при прогнозна пазарна цена за 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г., в размер на 183.70 лв./МВтч. премията, която е следвало да определи КЕВР и която е следвало да получи „СОЛАР ПАРК“ ЕООД била в размер на 301,90 лв./МВтч, а не 235,33 лв./МВтч (по Решение Ц-13 от 30.06.2023 г. на КЕВР).

Независимо от гореизложеното и наличието на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г., спрямо постигнатата за периода 01.07.2023-31.12.2023 г. и прогнозната такава за оставащия срок от периода (01.01.2024 г. - 30.06.2024 г.) на организиран борсов пазар, КЕВР не била изпълнила законовото си задължение да измени определените премии, в което се изразява бездействието на административния орган.

Негативният ефект върху патримониума на ищеца бил пряка последица от бездействието на КЕВР да определи нови премии, считано от 01.01.2024 година. Налице била очевидна и непосредствена причинно-следствена връзка между тях, тъй като ако КЕВР е изпълнил задължението си да измени определените премии, дължими в полза на производителите на електрическа енергия от слънчева енергия, то ищецът щял да получава за периода 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. премия в размер на 301,90 лв./МВтч, а не в размер на 235,33 лв./МВтч., определена с Решение № Ц-13 от 30.06.2023 година.

Размерът на пропуснати ползи се изразявали в стойността на осуетеното вследствие на незаконосъобразното бездействие на органа конкретно увеличение на имуществото, което се явява чистият пропуснат приход от реализация на електрическата енергия на ищеца. Вредата на ищеца се изразявала в разликата между по-високата премия, която е било задължително да се определи от КЕВР и премията, която ищецът е получил от ФСЕС.

Ако КЕВР е изпълнила законово си задължение да измени определената премия по Решение № Ц-13 от 30.06.2023 г., поради настъпилото съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, то „СОЛАР ПАРК“ ЕООД щяло да получи по-висока премия за произведената и продадена на българската независима енергийна борса електрическа енергия.

Гореизложеното показало, че ищецът търпи имуществени вреди под формата на пропуснати ползи от незаконосъобразното бездействие на КЕВР, като получава премии за компенсация от ФСЕС в по-нисък размер.

Експлоатираната от ищеца фотоволтаична електрическа централа реално била произвела и продала на организиран борсов пазар, чрез търговец на електрическа енергия, количествата електрическа енергия, за които понастоящем се претендира обезщетение за вреди, което се установило от приложените към исковата молба документи. В този смисъл вредите под формата на пропуснати ползи били напълно реални, а не хипотетични.

Ищецът има сключен с „БОЛКАН ЛОДЖИК“ ООД (лицензиран търговец на електрическа енергия и координатор на комбинирана/стандартна балансираща група) Договор за изкупуване на електроенергия от 18.09.2019 г.. изменен с Допълнително

споразумение от 28.12.2023 г. Срокът на договора за изкупуване бил до 30.06.24 г. Договорът за изкупуване с търговец бил сключен на основание чл. 100, ал. 6 ЗЕ и чл. 11, т. 17 от Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ), като за същия срок бил и договорът за балансиране.

Предвид законодателно изменение в чл. 31, ал. 1, т. 5 ЗЕВИ (ДВ, бр. 56 от 2015 в сила от 24.07.2015 г.) произведената от ищеца електрическа енергия се изкупувала и премията се заплаща от ФСЕС до размера на нетното специфично количество. С оглед изменението на посочената разпоредба в ЗЕВИ била регламентирана и легална дефиниция на понятието „нетно специфично производство на електрическа енергия“, което по смисъла на § 1. т. 29 от ДР на ЗЕВИ било средногодишното производство на електрическа енергия от 1 kW инсталирана мощност съгласно решението на КЕВР за определяне на преференциални цени след приспадане на собствените нужди. С Решение № СП-1 от 31.07.2015 г. Комисията констатирала нетното специфично количество електрическа енергия въз основа на Решение № Ц-18/20.06.2011 г., а именно по т. 2.15-1 188 kWh. при определената цена - 485.60 лв./MWh, без ДДС, за електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kW, каквато била и процесната. До достигане на нетното специфично производство ФСЕС дължал премия на производителите. За процесния период от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г., ФТЕЦ „С. парк“ не е достигнала нетно специфично производство на електрическа енергия от 1 188 kWh, т.е. премия се дължала в увеличения претендиран размер под формата на обезщетение за вреди от бездействие на административния орган. За произведеното количество електрическа енергия за периода 01.01.2024г. – 30.06.24 г., ищецът е получил от ФСЕС премии по Договора за премии, което се потвърждавало от приложените към тази искова молба документи.

За произведеното и продадено количество ищецът вече бил извършил всички необходими за производството разходи (преки и непреки). Разликата между реализираните от ищеца приходи от премии, изплатени от ФСЕС и приходите, които би получил ищецът, ако КЕВР е изпълнила законното си задължение да измени определените премии, представлявала чистата пропусната полза за дружеството. Дружеството-ищец, без да извършва допълнителни разходи, би увеличило патримониума си със следните суми, които представляват обезщетения за причинени от бездействието на КЕВР вреди, предявени като отделни искове при условия на обективно кумулативно съединяване с настоящата искова молба.

Между бездействието на КЕВР да измени определената премия от една страна и пропуснатите ползи за ищеца от друга страна била налице пряка причинно-следствена връзка.

Съгласно §34, ал. 2 от ПЗР към ЗИД на ЗН, ФСЕС изплаща на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД премия за произведената електрическа енергия от ФТЕЦ в размера на разликата между определената за енергийния обект преференциална йена (485.60 лв./МВтч), и определената прогнозна пазарна цена за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници в зависимост от първичния енергиен източник. Поради липсата на решение на КЕВР за изменение на премиите, въпреки наличието на законово задължение и настъпили законово установените условия за това, ФСЕС не е изплащала премия в реално дължимия на ищеца размер.

Относно евентуалния иск на основание чл. 2в, ал.1, т.1 във връзка с чл.1,ал. , от ЗОДОВ ищецът посочва, че в правото на ЕС съществува принципът на върховенство на правото на ЕС, който постановявал, че разпоредбите на правото на Съюза имат превес пред националното законодателство на държавите членки. Това означавало, че при конфликт между европейското и вътрешното законодателство, европейското право винаги имало примат. Националните органи, включително съдебните и административните такива, били длъжни да прилагат нормите на ЕС в тяхната цялост и да осигуряват ефективно прилагане на правото на ЕС на територията на конкретната държава.

В процесния случай следвало да се отбележи, че не е налице противопоставяне на националното право на правото на ЕС, а както са изложили в т. I и т. II от исковата молба, с бездействието на Комисията по отношение на промяната на премиите за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, били нарушени няколко ключови разпоредби от правото на ЕС, което е довело и до накърняване на основни принципи като правната сигурност и защитата на оправданите правни очаквания. Съгласно Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници, държавите членки са задължени да въведат ефективни схеми за подпомагане на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници. Тези схеми трябва да гарантират интегрирането на ВЕИ в енергийния пазар, като реагират на ценови сигнали и определят адекватни премии, които да стимулират производителите на ВЕИ да реагират на пазарните условия и да максимизират своите пазарни приходи.

Според разпоредбите на чл. 4, параграф 3 от Директивата, схемите за подпомагане на ВЕИ трябва да бъдат конструирани така, че да стимулират максималното интегриране на електрическата енергия от възобновяеми източници в енергийния пазар. Подпомагането трябва да се предоставя под формата на премии. Това означава, че производителите на ВЕИ следва да имат възможност да адаптира своята дейност към пазарните условия, което би им позволило да увеличат своите приходи чрез адекватно отразяване на ценовите сигнали.

КЕВР, обаче, със своето бездействие не е изпълнила това задължение, като не е осигурила корекция на премиите в отговор на изменените пазарни условия. Това е пряко нарушение на чл. 4, параграф 3 от Директивата и води до пропуснати ползи за производителите на ВЕИ, включително за ищеца „СОЛАР ПАРК“ ЕООД.

Разпоредбите на чл. 6, параграфи 1 и 2 допълнително задължавали държавите членки да гарантират, че равнището на подпомагане за производителите на ВЕИ не се намалява по начин, който застрашава икономическата жизнеспособност на проектите. В случая с КЕВР, липсата на актуализиране на премиите довело до фактическо намаление на подпомагането, тъй като ищецът не получавал справедливата компенсация, която би трябвало да отразява пазарните реалности. Това действие нарушавало задължението на държавите членки да осигуряват предвидими и стабилни условия за производителите на ВЕИ, както било предвидено в чл. 6 от Директивата.

В процесния случай било налице и нарушение на принципите на правна сигурност и защита на оправданите правни очаквания. Принципът на правна сигурност бил основополагащ за правовия ред в ЕС. Той изисквал законодателството и действията на

държавните органи да бъдат ясни, предвидими и стабилни, чака че субектите на правото да могат да разчитат на установените норми и регулации. В случая, бездействието на КЕВР нарушавало този принцип, тъй като производителите на ВЕИ, включително „СОЛАР ПАРК“ЕООД, имали основание да разчитат на стабилна и предвидима правна рамка, която да осигурява адекватни премии въз основа на реалните и актуални пазарни условия.

Липсата на реакция от страна на КЕВР при промяна на пазарните условия създавало непредвидимост и несигурност, което довело до негативни финансови последици за ищеца и изобщо за производителите на електрическа енергия от ВЕИ.

От друга страна принципът на защита на оправдалите правни очаквания постановявал, че всеки правен субект, на когото е дадена конкретна и ясна гаранция от страна на държавен орган, има право да очаква, че тази гаранция ще бъде спазена. В случая, „СОЛАР ПАРК“ЕООД, е получавало премии от КЕВР за продължителен период от време, което е създавало очакването, че тези премии ще бъдат коригирани съобразно пазарната ситуация. Следователно, ищецът е имал основание да очаква, че КЕВР действа съобразно правомощията си и ще изпълни задължението си да измени премиите в съответствие с изменената пазарна цена на електроенергията. Когато тези очаквания не са изпълнени поради бездействие на държавния орган, това представлява нарушение на принципа на защита на оправданите правни очаквания и подкопава доверието на ищеца в правната система.

Правната доктрина и съдебната практика на Съда на Европейския съюз (СЕС) установяват, че държавите членки носят отговорност за вреди, претърпени от частноправни субекти в резултат на нарушаване на правото на ЕС. Тази отговорност се основава на принципа, че държавата, включително всички нейни органи и институции, с задължена да спазва и прилага ефективно и точно правото на ЕС. Всяко нарушение на правото на ЕС, включително чрез бездействие, можело да ангажира извъндоговорната отговорност на държавата. За да бъде ангажирана отговорността на държавата за нарушаване на правото на ЕС, следвало да бъдат изпълнени следните три кумулативни условия:

- Нарушената правна норма да предоставя права на частноправни субекти - в случая с Директива (ЕС) 2018/2001, нормите относно схемите за подпомагане на ВЕИ са насочени към защита на интересите на частноправни субекти като производителите на електрическа енергия от ВЕИ;

- Нарушението да е достатъчно съществено;

- Съществуване на пряка причинно-следствена връзка между нарушението и претърпените вреди.

По делото по искане на страните е допусната съдебно-икономическа експертиза (СИЕ), която е установила, че с Решение № Ц-13 от 30.06.2023г., за периода 01.07.2023 г. - 30.06.2024 г., КЕВР е определила прогнозна пазарна цена за базов товар в размер на 256,37 лв./МВтч. Изчислен е групов коефициент 0,97619 и е определена прогнозна пазарна цена от 250,27 лв./МВтч за групата на производителите на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия. Вещото лице е установило отклонение на определената от КЕВР прогнозна пазарна цена за базов товар спрямо постигнатата цена на пазар „Ден

напред“ на БНЕБ в началото на м. декември 2023 г. с 17,4%, което превишава изискуемите 15% за изменение на премиите, изплащани от ФСЕС за електрическа енергия, произведена от ВЕИ. В края на м. декември 2023 г. отклонението е 27,7%. За второто тримесечие на 2024 г. изменението е 36,1%. Вещото лице дава заключение, че премията на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД за един мегаватчас произведена електрическа енергия от ФТЕЦ „С. парк“ за периода от 01.01.2024г. до 30.06.2024 г., при прилагане на прогнозната пазарна цена за базов товар на организиран борсов пазар на електрическа енергия за периода 01.01.2024г. – 30.06.2024 г. е 304.55 лв./МВтч. Разликата между реализираните приходи от премии от „СОЛАР ПАРК“ ЕООД, изплатени от ФСЕС за периода от 01.01.2024г. до 30.06.2024 г. и приходите от коригираната премия, изчислени от вещото лице е 90 090.52 лева. Върху разликата са изчислени и лихви до датата на подаване на исковата молба на 21.02.2025г., които за м. 01. 2024 г. са 1093.41 лева, за м. 02.2024 г. са 1400.32 лв., за м. 03.2024 г. са 1 695.27 лв., за м. 04.2024 г. са 1742.57 лв., за м. 05. 2024 г. са 1576.46 лв., за м. 06. 2024г. са 1660.59 лв.

Вещото лице е дало заключение също така, че отклонението на определената от КЕВР прогнозна пазарна цена за базов товар от 01.07.2023 г. спрямо постигнатата цена на пазар „Ден напред“ на БНЕБ и прогнозната цена за оставащия срок на периода – първо полугодие на 2024 г. към края на м. ноември 2023 г. се отклонява по-малко от 15%, в който случай премиите не следва да се изменят.

Също така експертизата е направила изчисления само за периода от 01.05.2024 г. до 30.06. 2024 г., при което е установила, че разликата между реализираните приходи от премии от „СОЛАР ПАРК“ ЕООД, изплатени от ФСЕС и приходите от коригираната премия, изчислена от експертизата са на обща стойност 50 556. 80 лева. Законната лихва до датата на подаване на исковата молба на 21. 02. 2025 г. за м. 05. 2024 г. е 2 056.09 лева, а за м. 06. 2024 г. е 2 165.82 лева.

Прието е и допълнително заключение на СИЕ, което е преизчислило цените без корекция от 5% надолу, при която хипотеза разликата между реализираните приходи от премии на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД, изплатени от ФСЕС за периода от 01. 01. 2024 г. до 30.06. 2024 г. и приходите от коригираната премия, изчислена от експертизата е общо 51 695.98 лева. Законните лихви върху пропуснатите ползи от разликата в премията до датата на предявяване на иска са в общ размер на 5 177.64 лева, а по месеци, както следва: за м.01.2024г. в размер на 619.86 лева, за м. 02.2024 г. в размер на 792.93 лева, за м. 03. 2024 г. в размер на 958.64 лева, за м. 04. 2024 г. в размер на 983.69 лева, за м. 05. 2024 г. в размер на 888.04 лева, за м. 06. 2024 г. в размер на 934.47 лева.

Заключението по допуснатата експертиза, основно и допълнително, е прието без възражения от страните, като спорът между тях е относно това кой вариант от експертизите съдът следва да кредитира и как следва да бъде изчислено изменението между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за съответен период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар размерът на премията и съответно размерът на пропуснатите от ищеца ползи.

При така установената фактическа обстановка, съдът направи следните правни изводи:

Предявените главни икове с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, при евентуалност чл. 2в, ал.1, т.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), вр

с чл. 4 §3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), са допустими.

Пасивната процесуална правоспособност по искове за обезщетения по ЗОДОВ е ограничена от разпоредбата на чл.205 АПК, вр.чл.1, ал.2 ЗОДОВ, която предвижда, че искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

По изложените съображения искове са допустими в производство по реда на чл. 203 и сл. АПК и подсъдни на Административен съд София-град съобразно чл. 7 ЗОДОВ.

Относно основателността на исковите претенции съдът намира следното:

Относно искът по чл. 2в, ал. 1. т. 1 във връзка с чл. 1. ал. 1 от ЗОДОВ:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконови нормативни актове. Разпоредбата на чл. 2в от ЗОДОВ (ДВ, бр. 94 от 2019 г.) урежда ред за разглеждане на искове срещу държавата за вреди от нарушения на правото на Европейския съюз (ЕС). Съгласно чл. 2в, ал. 1, т. 1 ЗОДОВ административните съдилища притежават компетентност да решават спорове, при които се твърди, че вредите са причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз за вреди по чл. 1, ал. 1, както и за вреди от правораздавателната дейност на административните съдилища и Върховния административен съд. Тези искове се разглеждат по реда на АПК.

Съгласно чл. 203, ал. 1 и ал. 2 АПК искове за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на Глава единадесета. (чл. 203-207), като за неуредените въпроси за имуществената отговорност по ал. 1 се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди или на Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража. По силата на чл. 203, ал.3 АПК (ДВ, бр. 94 от 2019г.) по реда на същата глава се разглеждат и искове за обезщетения за вреди, причинени от достатъчно съществено нарушение на правото на Европейския съюз, като за имуществената отговорност и за допустимостта на иска се прилагат стандартите на извъндоговорната отговорност на държавата за нарушение на правото на Европейския съюз.

Извъндоговорната отговорност за нарушения на правото на ЕС е уредена в чл.240, §2 от ДФЕС - в случай на извъндоговорна отговорност, Съюзът, в съответствие с основните принципи на правото, които са общи за държавите-членки, е длъжен да поправи вредите, причинени от неговите институции или служители, при изпълнението на техните задължения. Доколкото други първични актове на правото на ЕС (ПЕС) не уреждат обезщетяването на вредите, причинени от държавата за нарушения на ПЕС, тази възможност се извежда от практиката на Съда на европейския съюз (СЕС, Съдът).

В практиката на СЕС - Решение от 19 ноември 1991 г. по съединени дела C-6/90 и C-9/90 и Решение от 5 март 1996 г. по съединени дела C-46/93 и C-48/93- Съдът достига до извод, че "при такива обстоятелства правото на обезщетяване е признато от общностното право,

при положение че са изпълнени три условия, а именно че: 1. нарушената правна норма има за предмет предоставянето на права на частноправните субекти, че 2. нарушението е достатъчно съществено и, че 3. съществува пряка причинно-следствена връзка между нарушението на задължението, за което носи отговорност държавата, и вредата, претърпяна от увредените лица.

Що се отнася до условието относно неправомерното поведение на институцията, изисква се да е установено достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти (решения от 4 юли 2000 г., по дело C-352/98 P, EU: C: 2000: 361, т. 42 и 43 и решение от 9 септември 2008 г., по съединени дела C-120/06 P и C-121/06 P, EU: C: 2008: 476, т. 173). В мотивите на решение от 19 юни 2014 г., по съединени дела C-501/12—C-506/12, C-540/12 и C-541/12 се посочва, че що се отнася до второто условие (нарушението на съюзното право и достатъчно съществено), Съдът е имал възможност да уточни, че достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза е установено, когато е налице явно и значително неспазване от държавата членка на ограниченията, които са наложени на нейното право на преценка, като факторите, които трябва да се вземат под внимание в това отношение, са по-конкретно степента на яснота и прецизност на нарушената правна норма, както и обхватът на свободата на преценка, която нарушената норма предоставя на националните власти (решение от 05.03.1996г. по съединени дела C-46/93 и C -48/93, т. 56, т.57 и т.58 и решение по дело C-452/06, EU: C: 2008: 565, т. 37). Следователно, правото на преценка на държавата членка представлява важен критерий за установяване на наличието на достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза (решение по дело C-278/05, EU: C: 2007: 56, т. 72).

С оглед събраните по делото доказателства не се установява наличието на неправомерно поведение и достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза, както се твърди, че са нарушени разпоредбите на чл. 4. параграф 3 и чл. 6, параграфи 1 и 2 от Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници („Директива 2018/2001“) и нарушение на принципите на правна сигурност и защита на оправданите правни очаквания при упражняване на правомощията на държавата, които са й предоставени от Директива 2018/2001. Твърди се, че нарушението е извършено от КЕВР чрез неиздаване на дължим акт по чл. 31б, ал. 2 ЗЕ за изменение на определената с Решение Ц-13/30.06.2023г. от КЕВР средна прогнозна пазарна цена за базов товар за регулаторния период, въпреки че е било налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода - над 15%, съобразно дефиницията по § 1, т. 16а от ДР на Наредба № 1 от 14.03.2017г. за регулиране на цените на електрическата енергия.

В чл. 4 на Директива 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници е предвидено, че с оглед да се постигне или преизпълни целта на Съюза, установена в член 3, параграф 1, и приносът на всяка държава членка за тази цел, определен на национално равнище за разгръщането на енергията от възобновяеми източници, държавите членки могат да прилагат схеми за подпомагане.

В чл. 4 параграф 4 е посочено, че: държавите членки гарантират, че подпомагането за

възобновяема електрическа енергия се предоставя по открит, прозрачен, конкурентен, недискриминационен и разходоефективен начин. Държавите членки могат да предвидят освобождаване на малки инсталации и демонстрационни проекти от участие в тръжни процедури. Освен това държавите членки могат да разгледат възможността за създаване на механизми за гарантиране на регионална диверсификация на разгръщането на електрическа енергия от възобновяемите източници, по-специално за осигуряване на разходоефективна системна интеграция.

В чл. 6 (Стабилност на финансовото подпомагане) , параграф 1 и 2 от Директива 2018/2001 е предвидено, че: Без да се засягат адаптациите, необходими за съобразяване с членове 107 и 108 ДФЕС, държавите членки гарантират, че равнището на подпомагане и съответните условия, свързани с подпомагането, предоставено на проекти за енергия от възобновяеми източници, не се преразглеждат по начин, който да оказва отрицателно въздействие върху предоставените по това подпомагане права и да подкопава икономическата жизнеспособност на подпомаганите проекти. Държавите членки могат да коригират равнището на подпомагане съобразно обективни критерии, стига тези критерии да са установени в първоначалното съставяне на схемата за подпомагане.

В случая разпоредбата на чл. 4, параграф 3 на Директива 2018/2001 оставя възможността за прилагане на схеми за подпомагане в дискрецията на държавите членки, поради което сочените за нарушени разпоредби на правото на ЕС не създават задължение за тях да прилагат такива схеми и по аргумент за по-силното основание да ги актуализират на шест месеца. Следователно, посочените разпоредби не създават за частноправните субекти право на всеки шест месеца размерът на изплащаното им подпомагане да се актуализира по конкретен начин.

От изложеното следва, че като не е издал акт по чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ за изменение на определената с Решение Ц-13/30.06.2023 г. от КЕВР средна прогнозна пазарна цена за базов товар за регулаторния период от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г. , КЕВР не е нарушил съществено посочените правни норми на Директива 2018/2001 и принципите на правна сигурност и защита на оправданите правни очаквания при упражняване на правомощията на държавата, които са й предоставени от Директива 2018/2001.

В случая от установените факти не би могло да се заключи, че е налице достатъчно съществено нарушение на правото на Съюза. Според мотивите на Решение от 5 март 1996 г. по съединени дела C-46/93 и C-48/93, решаващият критерий, за да се приеме, че дадено нарушение на общностното право е достатъчно съществено, е този на явно и значително неспазване от държава членка на границите, които са наложени на нейната свобода на преценка. В това отношение сред елементите, които компетентната юрисдикция може да вземе предвид, следва да се посочат степента на яснота и прецизност на нарушената правна норма, както и обхватът на свободата на преценка, която нарушената норма предоставя на националните или общностните органи, умисълът или непредпазливостта при изпълнението на задължението, извинимият или неизвиним характер на евентуална грешка при прилагане на правото, както и обстоятелството, че поведението на общностна институция може да е допринесло за бездействие, за приемане или за запазване на национални мерки или практики, които противоречат на общностното право. При всички положения едно нарушение на общностното право е явно съществено, когато е

продължило въпреки постановяването на решение, установяващо твърдяното неизпълнение на задължение, на решение по преюдициално запитване или на трайно установена практика на Съда в конкретната област, от които е видно, че въпросното поведение съставлява нарушение.

На следващо място СЕС припомня, че когато за нарушение на общностното право отговорност носи държавата, действаща в област, в която разполага с широко правомощие за преценка за извършване на нормативен избор, признаването на право на обезщетение въз основа на общностното право е поставено в зависимост от условието, че разглежданото нарушение е достатъчно съществено. Определени обективни и субективни обстоятелства, които в рамките на националната правна система могат да бъдат свързани с понятието за вина, са също така релевантни при преценката дали дадено нарушение на общностното право е или не е достатъчно съществено. От посоченото следва, че задължението за обезщетяване на вредите, причинени на частноправни субекти, не може да бъде поставено в зависимост от изведено от понятието за вина условие, което надхвърля пределите на достатъчно съществено нарушение на общностното право.

Изискването за достатъчно съществено нарушение на правна норма, която има за цел да се предоставят права на частноправни субекти, цели, независимо от характера на съответния незаконосъобразен акт, да предотврати случаите, в които рискът от понасяне на вредите, които претендират засегнатите лица, накърнява способността на съответната институция да упражни в пълна степен правомощията си в обществен интерес, както в рамките на нормативната си дейност или на дейността, включваща упражняването на избор от областта на политическата икономия, така и в сферата на административните правомощия, при това без да пренася върху трети лица тежестта на последиците от явни и неизвиними нарушения (решения от 23 ноември 2011 г., S. /Съвет, T-341/07, EU: T: 2011: 687, т. 34 и цитираната съдебна практика, и от 25 ноември 2014 г., S. N. S. /Съвет, T-384/11, EU: T: 2014: 986, т. 51), в тази връзка в дискрецията на КЕВР е да съобрази и обществения интерес на потребителите при увеличаване размера на премията.

Не се установява достатъчно съществено нарушение на цитираните правни норми от Директива (ЕС) 2018/2001 и на принципите на правна сигурност и защита на оправданите правни очаквания при упражняване на правомощията на държавата, които са предоставени от Директива 2018/2001.

Що се отнася до условието за наличие на вреда съгласно съдебната практика на СЕС решения от 27 януари 1982 г., по дело 51/81, EU: C: 1982: 20, т. 9, решено от 13 ноември 1984 г., по дело 256/80, 257/80, 265/80, 267/80, 5/81, 51/81 и 282/82, EU: C: 1984: 341, т. 9 и решение от 16 януари 1996 г. по дело T-108/94, EU: T: 1996: 5, т. 54) извъндоговорната отговорност на Съюза може да бъде ангажирана само, ако ищецът наистина е претърпял действителна и сигурна вреда. Ищецът трябва да докаже, че това условие е изпълнено (решение от 9 ноември 2006 г. по дело C-243/05 P, EU: C: 2006: 708, т. 27) и по-специално да представи убедителни доказателства както за наличието, така и за размера на вредата (вж. решение от 16 септември 1997 г., по дело C-362/95 P, EU: C: 1997: 401, т. 31).

Ищецът твърди, че претърпените вреди са пропуснати ползи и представляват разликата между сумата, която ищецът би получил, ако бе постигната гарантираната преференциална цена и сумата, която ищецът реално е получил като приход през

регулаторния период (от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г.).

За доказване размерът на претендираните вреди по делото е прието основно и допълнително заключение по допуснатата СИЕ. При условие, че няма издадено решение на КЕВР, размерът на вредите е изчислен от вещото лице, въз основа на начина, по който се определя размерът на премията, която е следвало да бъде определена за група „производители на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия“ за периода. Условието за наличие на причинно-следствена връзка е изпълнено, когато съществува непосредствена връзка като между причина и следствие, между допуснатата от въпросната институция неправомерност и претендираната вреда- връзка, която ищецът трябва да докаже. Съюзът може да носи отговорност само за вреди, произтичащи достатъчно пряко от неправомерното поведение на съответната институция (в този смисъл определение от 5 юли 2007 по дело C-255/06 Р, непубликувано, ЕУ: С: 2007: 414, т. 61). В случая, след като не се констатира неправомерност, не може да се говори и за причинна връзка.

Предвид изложеното, съдът приема, че в случая не е налице достатъчно съществено нарушение на правна норма на Директивата, предоставяща права на частноправните субекти. Тъй като реализирането на отговорността на държавата и общините по чл.2в, ал.1, т.1 от ЗОДОВ е обусловено от кумулативното наличие на всеки от елементите от състава на отговорността при липса на първата предпоставка следва да се приеме, че искът по отношение на ответника е неоснователен и недоказан. Предвид неоснователността на главния иск, неоснователна е и претенцията за присъждане на лихви върху главницата.

Относно иска по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ: В условията на евентуалност ищецът претендира присъждане на обезщетение за претърпени вреди, представляващи пропуснати ползи, разликата между сумата, която ищецът би получил, ако бе постигната гарантираната преференциална цена и сумата, която ищецът реално е получил като приход през регулаторния период (от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г.), в следствие на незаконосъобразно бездействие на КЕВР - неиздаване на дължим акт по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ, ведно със законната лихва за забава, считано от 01.07.2024г. до окончателното изплащане на сумата.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ предполага установяване кумулативното наличие на визираните в разпоредбата предпоставки: незаконосъобразен административен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, настъпване на вреди от тях и причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредоносния резултат. Съгласно разпоредбата на чл.4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ може да бъде ангажирана само за имуществените и неимуществените вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

При недоказване на която и да е от посочените предпоставки, обезщетение не се присъжда, като доказателствената тежест е за ищеца.

Отговорността по предявените искове по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е безвиновна, обективна за имуществени вреди, причинени от незаконосъобразно бездействие на КЕВР.

Първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника по ЗОДОВ – незаконосъобразното бездействие на административен орган или длъжностно лице при или по повод изпълнение на административна дейност е налице само, когато е налице бездействие на административен орган или длъжностно лице по негово задължение, произтичащо пряко от нормативен акт. Съобразно приложимата правна уредба и непротиворечивата съдебна практика на ВАС незаконосъобразно е всяко бездействие, представляващо неизвършване на действия в противоречие с предписано от императивна правна норма задължение. Бездействието е основание за отговорност, когато се изразява в неизпълнение на административни правомощия, възложени по силата на закона. Преценката за наличие на бездействие следва да бъде направена при анализ на нормативно установено задължение или възможност за действие. Задълженията като дължими фактически действия на конкретния административен орган следва да не са абстрактни, а конкретно регламентирани в Конституцията, закони и подзаконовите нормативни актове, за да е възможно да се ограничи кога тяхното неизпълнение влече последиците на чл. 1 от ЗОДОВ.

Под незаконосъобразно бездействие следва да се разбира дължими по силата на закона фактически действия. Незаконосъобразно бездействие по смисъла на чл. 203 АПК и чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ е налице, когато административният орган не е изпълнил задължение за фактическо действие, което задължение произтича пряко от нормативен акт. Не е налице бездействие на административен орган в случаите на неизпълнение на задължение за произнасяне с волеизявление, т. е. за издаване на административен акт. Неизпълнението на задължения за волеизявление чрез произнасяне в срок, не представлява фактическо бездействие-основание за обезщетяване по реда на чл. 204, ал. 4 АПК и чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ. В този смисъл е и практиката на ВАС - Решение № 6897 от 8.07.2022г. на ВАС по адм. д. № 11353/2021г., III о.; Решение № 5349 от 16.04.2014г. на ВАС по адм. д. № 6965/2013г., III о.; Решение № 7617 от 23.06.2015г. на ВАС по адм. д. № 13299/2014г., III о.; Решение № 7711 от 25.06.2015г. на ВАС по адм. д. № 10108/2014г., III о. и мн. др.

В чл. 31б, ал.2 ЗЕ изм., бр. 86 от 2023г., в сила от 13.10.2023 г. е предвидено, че: “Комисията изменя определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.”

Изменението на определените премии комисията извършва с решение- административен акт, представляващ волеизявление на властнически орган по смисъла на чл. 21, ал. 1 от АПК. Следователно, с посочената разпоредба за КЕВР се създава задължение при определени условия да извърши посоченото правно действие - да издаде административен акт, с който да измени определените премии.

При така установеното, не е налице една от кумулативно изискуемите се материалноправни предпоставки, обуславящи основателността на предявените претенции по иска - липса на пряка и непосредствена връзка с отменения административен акт, респективно липса на бездействие, което според тезата на ищеца е налично бездействие, изразяващо се в неиздаване на акт по чл. 31б, ал.2 ЗЕ. Съгласно посочената разпоредба, при изпълнение на посочените в нея условия административният орган дължи издаване на

административен акт, а не извършване на фактическо действие, с оглед на което всички доводи в жалбата, във връзка с незаконосъобразно бездействие, са ирелевантни за правния спор.

Следователно, не е налице първата предпоставка за ангажиране отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ – незаконосъобразно бездействие при или повод изпълнение на административна дейност. При липсата на тази предпоставка е излишно да се обсъждат останалите предпоставки, доколкото, за да възникне отговорността на ответника, следва да са налице кумулативно елементите от фактическия състав, доколкото при липсата на който и да е от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ.

С оглед изложеното, искът като неоснователен и недоказан следва да се отхвърли изцяло, както и акцесорните претенции за лихви.

В съответствие с изхода от спора и на основание чл. 10, ал. 2 и ал. 4 от ЗОДОВ, в полза на ответника следва да се присъдят направените разноски за вещо лице в размер на 600 лева и юрисконсултско възнаграждение в размер на 360 лв., съгласно чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, вр. с чл.37 от Закона за правната помощ.

На АССГ се дължи държавна такса в размер на 50 лева за обективно кумулативно съединения иск за мораторни лихви. Държавна такса в размер на 50 лева е внесена само за главницата.

По изложените съображения, Административен съд София-град, Първо отделение, 43 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ исковите на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], р-н Т., [улица], ет. 4, офис. 5, представлявано от управителя В. Ц. срещу КЕВР за заплащане на сума общо в размер на 98 051.53 лева, в това число главница в размер на 90 090. 52 лева за период от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. и 7961.01 лева мораторни лихви за периода от 01.07.2024 г. до датата на депозиране на исковата молба на 21.02.2025г. и законната лихва до окончателното плащане, алтернативно за сума в размер общо на 54 778.71 лева, главница от 50 556 . 80 лева за периода 01.05.2024 г. – 30.06.2024г., мораторна лихва в размер на 4221. 91 лева за периода 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба 21.02.2025 г., пропуснати ползи представляващи разликата между сумата, която ищецът би получил, ако бе постигната гарантираната преференциална цена и сумата, която ищецът реално е получил като приход през регулаторния период от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г., в следствие на незаконосъобразно бездействие на КЕВР - неиздаване на дължим акт по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ, ведно със законната лихва за забава, считано от 21.02.2025г. до окончателното изплащане на сумата, представляващо обезщетение за имуществени вреди – вследствие от нарушаване правото на Европейския съюз – чл.4, параграф 3 и чл.6, параграф 1 и 2 на Директива 2018/2001 на европейския парламент и на Съвета за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, тъй като не е издала акт по чл.31б, ал.2 от Закона за енергетиката на 01.01.2024г., с който да измени

размера на премиите за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, определени с Решение № Ц-13/30.06.2023 г.

ОТХВЪРЛЯ исковете на „СОЛАР ПАРК“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], р-н Т., [улица], ет. 4, офис. 5, представлявано от управителя В. Ц. срещу КЕВР за заплащане на сума общо в размер на 98 051.53 лева, в това число главница в размер на 90 090. 52 лева за период от 01.01.2024 г. до 30.06.2024 г. и 7961.01 лева мораторни лихви за периода от 01.07.2024 г. до датата на депозиране на исковата молба на 21.02.2025г. и законната лихва до окончателното плащане, алтернативно за сума в размер общо на 54 778.71 лева, главница от 50 556 . 80 лева за периода 01.05.2024 г. – 30.06.2024г., мораторна лихва в размер на 4221. 91 лева за периода 01.07.2024 г. до датата на подаване на исковата молба 21.02.2025 г., пропуснати ползи представляващи разликата между сумата, която ищецът би получил, ако бе постигната гарантираната преференциална цена и сумата, която ищецът реално е получил като приход през регулаторния период от 01.01.2024 г. - 30.06.2024 г., в следствие на незаконосъобразно бездействие на КЕВР - неиздаване на дължим акт по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ, ведно със законната лихва за забава, считано от 21.02.2025г. до окончателното изплащане на сумата, представляващо обезщетение за имуществени вреди – вследствие на незаконосъобразно бездействие на КЕВР - неиздаване на дължим акт по чл. 31б, ал.2 от ЗЕ, ведно със законната лихва за забава, считано от 21.02.2025г. до окончателното изплащане на сумата, представляващо обезщетение за имуществени вреди – вследствие от нарушаване на чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, тъй като не е издала акт по чл.31б, ал.2 от Закона за енергетиката на 01.01.2024г., с който да измени размера на премиите за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, определени с Решение № Ц-13/30.06.2023 г.

ОСЪЖДА „СОЛАР ПАРК“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], р-н Т., [улица], ет. 4, офис. 5, представлявано от управителя В. Ц. да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране разноски в общ размер на 960 лева.

ОСЪЖДА „СОЛАР ПАРК“ ЕООД с ЕИК[ЕИК], с адрес [населено място], р-н Т., [улица], ет. 4, офис. 5, представлявано от управителя В. Ц. да заплати на Административен съд София – град държавна такса 50 лева за обективно кумулативно съединения иск за мораторни лихви.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ:

